

NAJBARDZIEJ ŚMIERCIONOŚNI WŚRÓD TERRORYSTÓW

Powszechnie atak terrorystyczny kojarzony jest z zamachem bombowym, jednak nie jest to jedyna metoda stosowana przez terrorystów. W ostatnim czasie krew w żyłach mrożą informacje z Nigerii o uczennicach porwanych przez jedną z największych, choć przez wielu mało znaną, organizację Boko Haram. Nigeria jest trzecim państwem o najwyższym zagrożeniu terrorystycznym na świecie, w którym wspomniana już grupa do osiągnięcia swoich celów stosuje głównie dwie metody: porwania i ataki zbrojne. Celem działania organizacji terrorystycznych jest wywołanie strachu wśród społeczeństwa oraz co za tym idzie, zmuszenia władz państwa do podjęcia decyzji pożądaných przez zamachowców. Do osiągnięcia wskazanego celu służyć może wiele metod. W poniższym tekście przeanalizowany zostanie modus operandi czterech organizacji, których działalność przynosi najwięcej ofiar śmiertelnych.

Współcześnie najbardziej śmiercionośną organizacją terrorystyczną jest Taliban, którego działalność skupia się przede wszystkim na terytorium Afganistanu. Po zmniejszeniu zaangażowania w konflikt afgański państw zachodnich, rośnie ona w siłę oraz kontynuuje swoją działalność. Za główne cele swoich ataków obiera personel policyjny i wojskowy, atakuje natomiast głównie za pomocą ataków bombowych. Do często wykorzystywanych metod należą bomby drogowe oraz improwizowane ładunki wybuchowe podkładane zazwyczaj w miejscach użyteczności publicznej. W 2019 roku omawiana organizacja przeprowadziła ponad tysiąc zamachów, wskutek których śmierć poniosło prawie 5 tysięcy osób. Po bombowych, drugą najczęściej stosowaną formą ataków są zamachy przy wykorzystaniu broni palnej. Zdarzają się również sytuacje, w których dwa sposoby ataków nakładają się, np. najpierw dochodzi do wybuchu, a gdy na miejsce przybędą służby ratunkowe, rozpoczyna się atak aktywnego strzelca. Przykładem takiego zamachu jest ten przeprowadzony w listopadzie 2020 roku na Uniwersytet w Kabulu. Najpierw miejsce miał wybuch, następnie atak trzech aktywnych strzelców – zamachowcy strzelali do każdego studenta, który pojawił się w ich polu widzenia.

Drugą organizacją terrorystyczną, której działalność przynosi najwięcej ofiar śmiertelnych jest wspomniana na wstępie Boko Haram. W roku 2017 roku ataki bombowe stanowiły 47 proc. wśród form zamachów przez nią stosowanych, jednak w 2019 roku procent ten spadł do siedmiu. Nie oznacza to, że można bagatelizować powyższe zagrożenie. W 2019 roku w Nigerii doszło do czterech zamachów samobójczych przy wykorzystaniu improwizowanych ładunków wybuchowych, przeprowadzonych za sprawą zwerbowanych przez Boko Haram kobiet. Mimo wszystko, w ostatnim czasie, do najczęstszych form ataków należały ataki zbrojne (40 proc.) i porwania (36 proc.). Szczególną uwagę należy zwrócić na skuteczność porwań, które oprócz generowania strachu wśród społeczeństwa skutkują zyskami materialnymi z okupu czy możliwością zastraszenia i zwerbowania osób porwanych do przeprowadzenia kolejnych ataków. Według komunikatu Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża pod koniec 2019 roku liczba osób porwanych przez omawianą organizację sięgnęła 22 tys. osób, natomiast 2 miliony wskutek strachu opuściły swoje miejsce zamieszkania. W odróżnieniu od grupy Taliban, terroryści z Boko Haram za cel obierają najczęściej

cele miękkie – to ataki skierowane wobec cywilów wiodą prym. Przykładowo, Boko Haram w grudniu 2020 roku porwała 300 uczniów nigeryjskiej szkoły.

Kolejną z najbardziej śmiertelnych organizacji terrorystycznych jest tzw. Państwo Islamskie. Po rozbiciu terytorialnym na obszarze Syrii i Iraku oraz likwidacji jej lidera, Abu Bakr al-Baghdadię organizacja ta znacząco osłabła, jednak nadal stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego. Liczba osób zabitych wskutek ataków terrorystycznych przez nią zorganizowanych spadła z 1571 w 2018 roku do 942 w 2019 roku. Obecnie jednak nadal przeprowadza zamachy na obszarze Syrii oraz Iraku za pomocą "uśpionych komórek" czy globalnie za pośrednictwem sieci afiliowanych grup. Najczęściej stosowanymi przez nią metodami są samobójcze ataki bombowe i zbrojne, skierowane najczęściej wobec cywilów. Jednym ze spektakularnych ataków ISIS w 2019 roku był ten przeprowadzony w kwietniu na Sri Lance, który skutkował śmiercią 321 osób i około 500 rannymi. Zamach był skoordynowany i składał się z ośmiu ataków bombowych na kościoły i hotele. W kontekście omawianej organizacji należy wspomnieć również o afiliujących się do niej tzw. samotnych wilkach. Są to osoby, które w osamotnieniu przygotowują atak terrorystyczny, najczęściej bez afiszowania się ze swoimi poglądami. Zagrożenie to jest niezmiernie trudne do wykrycia i co za tym idzie, czasem prawie niemożliwe jest mu zapobiec. "Samotne wilki" wykorzystują zazwyczaj proste metody do realizacji zamachu, na przykład atak aktywnego zabójcy używając broni białej czy palnej lub pojazdu do taranowania swoich ofiar.

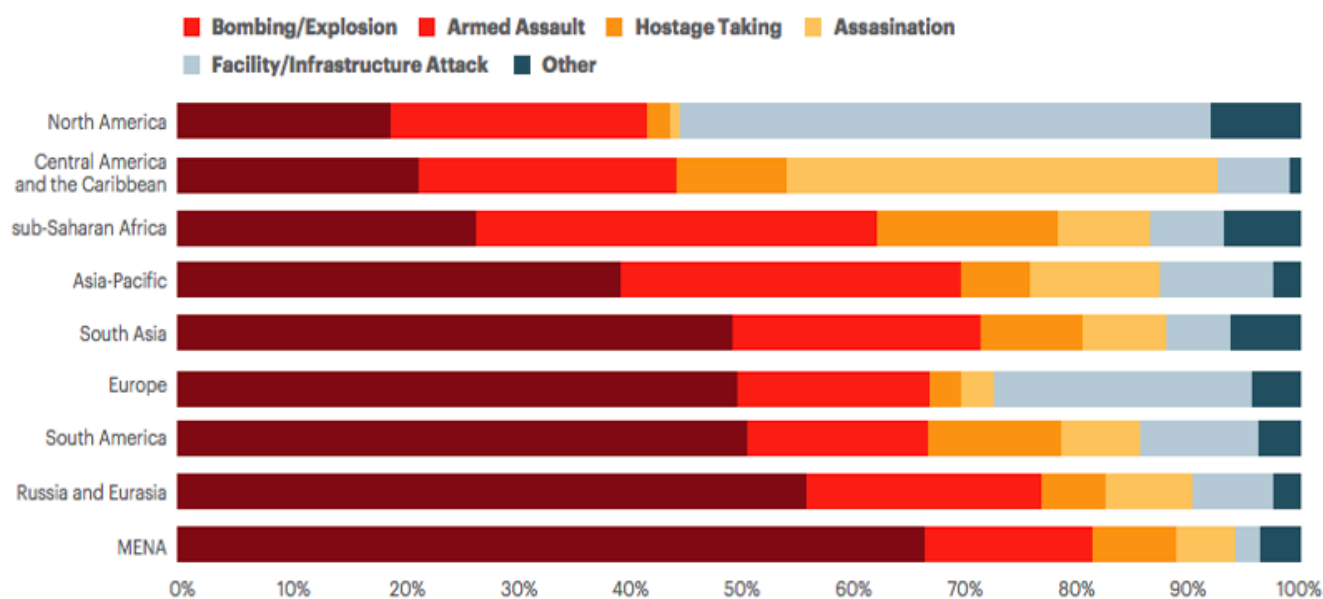
Czytaj też: [Szkolenia z walki wręcz dla służb to inwestycja w bezpieczeństwo państwa](#)

Czwartą z organizacji jest działająca na obszarze Afryki Zachodniej Al.-Shabaab. Przeprowadza ona zamachy przede wszystkim w stolicy Somali - Mogadiszu, ale także w sąsiednich państwach: Kenii, Ugandzie i Etiopii. W 2019 roku 578 osób poniosło śmierć wskutek zamachów przeprowadzonych przez Al.-Shabaab. Wśród ataków 87 proc. miało miejsce w Somalii a 13 proc. w Kenii. Natomiast połowa zamachów w Somalii została przeprowadzona w Mogadiszu. Do głównych metod przez nią implementowanych zaliczyć należy: ataki bombowe oraz ataki zbrojne. Celem są głównie cywile, ale także podmioty rządowe. Faktem wartym podkreślenia jest wzrost śmiertelności ataków skierowanych przeciwko cywilom. W 2019 roku średnio podczas ataku śmierć poniosło 3,2 cywila, natomiast w 2018 roku wskaźnik ten był mniejszy i wynosił 1,9. W styczniu 2019 roku miał miejsce zamach na hotel w Nairobi, wskutek którego śmierć poniosło 16 Kenijczyków, ale również Amerykanin, Brytyjczyk oraz 3 inne osoby pochodzenia afrykańskiego, których obywatelstwo nie zostało stwierdzone.

Według Global Terrorism Index 2020 najczęściej stosowanymi metodami wśród większości organizacji terrorystycznych są ataki bombowe, następnie ataki zbrojne, zamachy na obiekty/infrastrukturę oraz porwania zakładników. Modus operandi poszczególnych organizacji jest ściśle zależny od regionu ich aktywności. Na Bliskim Wschodzie i Afryce Północnej najczęściej miejsce miały ataki bombowe, natomiast w Afryce Subsaharyjskiej prym wiodą ataki zbrojne. Za to w Ameryce Południowej - ataki na obiekty oraz infrastrukturę. Powyższe dane szczegółowo ukazane są na poniższym schemacie.

Type of attack by region, 2002–2019

Bombings and armed assaults are the most common forms of terrorism in most regions.

Source: START GTD, IEP calculations

Źródło: Global Terrorism Index 2020

Wszystkie omówione w tekście organizacje terrorystyczne mają podłoże skrajnie islamistyczne. Oczywiście nie należy zjawiska terroryzmu utożsamiać jedynie z tym umotywowanym kwestiami religijnymi, ale to właśnie organizacje tego typu przeprowadzają najbardziej śmiertelne zamachy. Cele podmiotów o charakterze terrorystycznym są bardzo podobne lub wręcz tożsame, jednak - jak zostało ukazane - do osiągnięcia swoich zamiarów stosują one różne metody, co zmusza poszczególne państwa do dostosowania swojej polityki antyterrorystycznej do specyfiki działania danej organizacji terrorystycznej.

Mikołaj Woźniak – instruktor samoobrony oraz wykładowca z zakresu bezpieczeństwa. Ma doświadczenie w prowadzeniu szkoleń dla różnych grup, w tym np. kobiet czy funkcjonariuszy publicznych. Aktywnie udziela się również naukowo współpracując i prowadząc szkolenia dla wielu akademickich jak i prywatnych instytucji.

